

Vlaams
Parlement

vergadering **C36**
zittingsjaar 2014-2015

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening,
Energie en Dierenwelzijn

van 22 oktober 2014

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van mevrouw Sonja Claes tot de heer Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de erkenning van tijdelijke slachtinrichtingen - 195 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van de heer Jelle Engelbosch tot de heer Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over paardenverwaarlozing en het gebrek aan opvangcapaciteit - 281 (2014-2015)	9
VRAAG OM UITLEG van mevrouw Valerie Taeldeman tot mevrouw Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de energiebeleidsovereenkomst voor energiezuinig bouwen - 241 (2014-2015)	11

VRAAG OM UITLEG van mevrouw Sonja Claes tot de heer Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de erkenning van tijdelijke slachtinrichtingen – 195 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Bart Nevens

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Mevrouw Sonja Claes (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, op 1 oktober is hier in de commissie een eerste gedachtewisseling geweest over uw uitspraak over tijdelijke slachtinrichtingen en het niet-verdoofd slachten. Ik heb daar nog een aantal vragen bij, maar die zijn vooral van juridische aard.

Als we het hebben over rituele slachtingen, zijn er verschillende wetgevingen van toepassing. In die wetgevingen zijn er toch een aantal dingen die elkaar overlappen. Ik heb ook de nota waaruit u tijdens een vorige bespreking hebt geciteerd, schriftelijk opgevraagd. Ik hoop dat ik die krijg: zo kan ik goed bestuderen op welke manier u de diverse wetgevingen interpreteert.

De eerste wetgeving waarmee we alleszins rekening moeten houden, is de Europese verordening. Die bepaalt dat ritueel slachten kan, maar alleen in erkende inrichtingen. Dat is mijns inziens het vertrekpunt.

Ten tweede bepalen artikel 9 van het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens en artikel 19 van de Grondwet de regels rond het naleven van de godsdienstvrijheid. Ook de Raad van State heeft daarover een besluit genomen op 21 juni 2006. Ik citeer: "Ten slotte wordt met de afschaffing van de afwijking van het vereiste van voorafgaande verdoving in geval van rituele slachting, teneinde het dierenwelzijn te bevorderen, op een onevenredige wijze afbreuk gedaan aan de vrijheid van godsdienst die is vastgelegd bij artikel 9 van het Verdrag. Hierdoor zouden sommige gelovigen geen enkele mogelijkheid meer hebben vlees aan te schaffen en te eten dat door hen conform met de religieuze voorschriften word geacht. Artikel 7 van het voorstel dient dan ook te vervallen."

Ten derde moeten we ook rekening houden met de staatshervorming, want die bepaalt dat dierenwelzijn een Vlaamse bevoegdheid is geworden. De bijzondere wet bepaalt dat de federale overheid bevoegd blijft voor de erkenning van de slachthuizen en tijdelijke slachtvloeren. Het uitvoerende en controlerende beleid inzake dierenwelzijn wordt een bevoegdheid van Vlaanderen. Uiteraard moet Vlaanderen ook rekening houden met artikel 9 van het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens en artikel 19 van de Grondwet.

Ik heb ter overweging even nagevraagd in de gemeenten die tijdelijke slachtvloeren inrichten, op welke manier het nu in 2014 bij het Offerfeest gebeurde en welke organisatie heeft getekend voor het afleveren van de vergunning voor de tijdelijke slachtinrichting. Het is het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV) dat de goedkeuring heeft afgeleverd.

Minister, ik meen dan ook dat mijn vragen terecht zijn. Hoe bekijkt u die wetgevingen die allemaal op elkaar inspelen? Bent u bevoegd voor de erkenning van de tijdelijke slachtvloeren? Zo ja, waarom was dat dan niet het geval in 2014, de eerste keer dat u zelf de bevoegdheid had kunnen uitoefenen?

Bent u bereid rekening te houden met artikel 9 van het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens en artikel 19 van de Grondwet? Voor ons zijn die

wetgevingen essentieel. We moeten zeker rekening houden met de vrijheden van onze religieuze minderheden, zoals joden en moslims.

De voorzitter: De heer Engelbosch heeft het woord.

De heer Jelle Engelbosch (N-VA): Voorzitter, minister, ik wil graag even aansluiten bij de vraag van mevrouw Claes. Ik meen dat we allemaal dezelfde bekommernis delen. Het is een beetje een evenwicht zoeken, maar het dierenwelzijn is essentieel en staat voorop. Maar ik herhaal dat het gaat om het zoeken van evenwicht tussen religie en dierenwelzijn.

Ik heb nog een bijkomende vraag. Weet u of de Europese Commissie bij het opstellen van de verordening nr. 1099/2009, waar mevrouw Claes al naar verwees, rekening heeft gehouden met die religieuze vrijheid?

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Voorzitter, minister, de discussie hierover vond inderdaad een tijdje geleden al plaats. Ik was er niet bij wegens mijn vaderschap.

Ik ben het absoluut niet eens met de interpretatie van de Raad van State. Ik heb in het verleden al meermaals gezien dat een advies van de Raad van State door de Vlaamse Regering werd bestudeerd, maar waarbij de Vlaamse Regering een andere mening had. Ik neem aan dat dit in dezen ook een mogelijkheid is.

Aan de andere kant ben ik het er natuurlijk wel mee eens dat in ons land niets eenvoudig is wegens de verschillende bevoegdheden en het FAVV dat nog steeds een rol speelt. Ik hoop inderdaad dat wat we hier beslissen, uiteindelijk juridisch en organisatorisch goed in elkaar zit.

Hoever staat het met het overleg met de religieuze gemeenschappen? U zei dat u dit overleg veeleer weg van de camera's zult organiseren, en dat lijkt mij een heel goede strategie. Ik veronderstel dat wij in het parlement wel mogen vragen naar een stand van zaken. Hebt u al samengezeten met die mensen? Ik kijk uit naar uw antwoord.

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

De heer Rob Beenders (sp-a): Voorzitter, minister, mijn vraag sluit eigenlijk aan bij de toelichting die net werd gegeven. Ik ben ook benieuwd naar de acties die door u worden ondernomen inzake het overleg met die gemeenschappen, want ik merk dat er nog heel wat onduidelijkheid is.

We hebben nu nog wat tijd voor het volgende Offerfeest plaatsvindt. Die tijd moeten we goed gebruiken om een goed overleg te organiseren, maar men mag vooral ook de praktische kant van de genomen beslissingen niet veronachtzamen. Het is immers natuurlijk heel gemakkelijk om de letter van de wet te blijven volgen, maar het praktische dat daarmee gepaard gaat, zorgt voor lokale overheden toch soms wel voor wat problemen. Minister, het benieuwt me vooral op welke manier u dit zult doen.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Mevrouw Gwenny De Vroe (Open Vld): Voorzitter, minister, geachte leden, mevrouw Claes haalt zeer terecht deze problematiek aan. Uiteraard willen wij haar steunen bij haar vragen. Minister, ik wil van deze gelegenheid gebruikmaken om toch nog eens opnieuw onze bezorgdheid te uiten over de capaciteit. Er moet voor voldoende capaciteit worden gezorgd. Voor ons zou het immers totaal uit den boze zijn, mochten er opnieuw meer illegale slachtingen

komen. Ik heb dat vorige keer ook al gezegd. Wij gaan ervan uit dat u daar zeker rekening mee zult houden. Het dierenwelzijn zou daar immers helemaal niet mee gediend zijn.

Verder heb ik nog een gelijkaardige vraag als die van de heer Sanctorum. Tijdens de vorige commissievergadering hebt u gezegd dat u overleg zou hebben met de Moslimexecutieve. Heeft er ondertussen al een of ander overleg met een religieuze gemeenschap plaatsgevonden? Zo ja, met welke, en heeft dat eventueel al geleid tot nieuwe inzichten?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Voorzitter, geachte leden, er werd me gevraagd of ik wel bevoegd ben, dus ik begin met de staatshervorming. De bijzondere wet op de hervorming der instellingen van 8 augustus 1980, die is gewijzigd door de zesde staatshervorming, zegt uitdrukkelijk in artikel 6, paragraaf 1, hoofdstuk XI, dat de gewesten bevoegd worden voor het dierenwelzijn. Het verbod om dieren in het kader van de religieuze ritus onverdoofd te slachten buiten een slachthuis is vastgelegd in de dierenwelzijnsreglementering, namelijk in de wet betreffende de bescherming en het welzijn der dieren van 14 augustus 1986. Artikel 16, paragraaf 2, ervan zegt duidelijk het volgende: "De Koning kan bepalen dat sommige slachtingen voorgeschreven door de ritus van een eredienst moeten worden uitgevoerd in erkende slachthuizen of in inrichtingen erkend door de Minister tot wiens bevoegdheid het dierenwelzijn behoort (...)." De koning, dat is in dezen de Vlaamse Regering, vertegenwoordigd door mezelf als minister bevoegd voor het dierenwelzijn.

Ook het systeem van tijdelijke slachtplaatsen in dit verband steunt op een bepaling in de Dierenwelzijnswet, en als minister bevoegd voor het dierenwelzijn ben ik dan ook bevoegd voor de erkenning van tijdelijke slachtplaatsen voor het onverdoofd slachten in het kader van de religieuze ritus. Het is in dat kader dat ik het FAVV de opdracht heb gegeven om voor 2014 de erkenningen te verlenen. Ik heb daartoe uitdrukkelijk de toestemming gegeven. Waarom heb ik dat gedaan? Wel, Vlaanderen kreeg nog maar net de bevoegdheid en, gelet op het gegeven dat alle voorbereidingen waren getroffen en dat dieren zelfs al waren aangekocht, wou ik vermijden dat er chaos zou komen. Daarom heb ik gezegd dat het de laatste keer is dat dit zo kan worden georganiseerd, maar dat ik voor 2015 en later wel uitdrukkelijk wil dat de reglementering, en dus ook de Europese verordening, wordt nageleefd.

Er werd verwezen naar die Europese verordening. Uiteraard houd ik zelf ook rekening met artikel 9 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en artikel 19 van de Grondwet aangaande de vrijheid van gedachten, geweten en godsdienst en de vrijheid van eredienst. Mijnheer Engelbosch, het is ook daadwerkelijk op deze basis dat de Europese verordening slachten zonder bedwelmung om religieuze redenen toelaat, met dien verstande dat deze slachtingen worden uitgevoerd in een slachthuis. Anderzijds heb je natuurlijk buitenlandse voorbeelden die illustreren dat verplicht verdoofd slachten mogelijk is, met eerbiediging van voornoemde fundamentele rechtsbeginselen.

Er werd verwezen naar het arrest van de Raad van State. Dat citaat is accuraat. Dat is van 2006. Maar goed, alles is onderhevig aan voortschrijdende inzichten. In deze casus is dat echter zelfs niet van toepassing. De Raad van State zegt het volgende: mocht je de uitzonderingen schrappen op de regel van het verdoofd slachten, dan is dat niet in overeenstemming met het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. Daarmee zegt de Raad van State niet dat de Europese verordening strijdig is met het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, integendeel. Ik wil net die Europese verordening doen naleven. Die zegt dat de

regel verdoofd slachten is. De uitzondering kent een dubbele voorwaarde: er moeten religieuze gronden zijn en het moet in een slachthuis gebeuren. Voor tijdelijke slachtvloeren gelden andere regels dan voor slachthuizen. Ook die zijn Europees gereguleerd. Dat zijn tientallen bladzijden. De voorwaarden voor tijdelijke slachtvloeren zoals die in België bestaan, bestrijken, denk ik, een blad of twee. Daarmee wil ik maar zeggen dat er toch wel andere wettelijke voorschriften bestaan. Daarover gaat het dus. U hebt gelijk als u verwijst naar het arrest van de Raad van State. In functie van de discussie over een totaalverbod is dat citaat relevant, maar niet als het gaat over de discussie die wij hier voeren.

Het overleg is gepland, maar ik kan geen data geven want net omwille van de discretie en de efficiëntie van de besprekingen zal het overleg achter gesloten deuren plaatsvinden.

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Mevrouw Sonja Claes (CD&V): Minister, ik dank u omdat u voor mij een klein beetje duidelijkheid hebt gegeven. Een klein beetje, omdat er door de staatshervorming een belangrijke bevoegdheid bij het FAVV blijft wat dierengezondheid betreft. De afstemming met het FAVV moet blijven gebeuren.

De interpretatie van het FAVV is altijd geweest dat tijdelijke slachtinrichtingen erkende inrichtingen zijn. U doet nu alsof een tijdelijke slachtinrichting een houten vloer was met een tuinslang. Dat is absoluut niet zo. Tijdelijke slachtinrichtingen zijn inrichtingen die in vele gemeenten zijn ingericht om het thuis slachten net te vermijden. Ik herinner me nog de periode dat de schapen thuis in de badkuip werden geslacht of in de achtertuin. We vonden toen slachtafval in de riolen, in de bossen en zelfs op straat. Dit moeten we vermijden. Vandaar dat ingrijpen op de tijdelijke slachtinrichtingen en op de reglementering ervan volgens mij het probleem alleen maar zal laten terugkeren zoals het zich tien of vijftien jaar geleden voordeed. Toen werden dieren geslacht door mensen die er niets van kenden, en de tijdelijke slachtinrichtingen reglementeren net hoe het wel moet gebeuren en door wie.

We kunnen wel nadenken over hoe de reglementering voor tijdelijke slachtinrichtingen strenger kan worden gemaakt, wat men ook in Nederland heeft gedaan. Daar kan nog onverdoofd worden geslacht, maar wordt het dierenleed zo beperkt mogelijk gehouden.

Minister, wat ik betreur, is dat u een standpunt hebt ingenomen na het horen van één groep in de samenleving. U hebt GAIA gesproken en nadien een standpunt ingenomen. U hebt het vorige maand ook zo verwoord in de commissie. Maar ook de moslimgemeenschap en de joodse gemeenschap zijn in deze zaak belangrijke partners. Het is niet aan ons die niet tot die geloofsgemeenschap behoren, om uitspraken te doen over de manier waarop zij moeten ritueel slachten. Wij moeten in overleg gaan met gemeentebesturen, met de moslimgemeenschap, met dierenrechtenorganisaties. Zulk overleg vraagt heel veel tijd en kan mensen dichter bij elkaar brengen om standpunten te doen evolueren. Doordat u dadelijk hebt gezegd dat tijdelijke slachtinrichtingen worden afgeschaft, gaat u volgens mij in tegen de redelijkheid die de Raad van State vraagt. U maakt het onmogelijk dat moslims op dit moment nog slachten, behalve in een echt slachthuis. In Limburg is er één slachtlijn voor schapen in Eisden terwijl er ongeveer 2500 schapen worden geslacht op één dag. Minister, u moet mij eens uitleggen hoe dat moet gaan.

Wij pleiten ervoor dat er rond dierenleed aanpassingen gebeuren zodat er zo weinig mogelijk dierenleed is, en daarvoor kan Nederland een gidsland zijn. Daarnaast pleiten wij toch ook wel voor godsdienstvrijheid. We leven in een

multiculturele samenleving en we moeten respect hebben voor mensen die een andere godsdienst hebben en voor de manier waarop zij die godsdienst willen beleven. Natuurlijk kan er een evolutie zijn in de tijd, en ik ben de eerste om daarin mee te gaan, maar zoals het nu verlopen is, is er onrecht aangedaan aan de moslim- en de joodse gemeenschap.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Ik wil een paar opmerkingen maken. Onze aanpak mag nog zo ethisch zijn en er kunnen nog zoveel legistische initiatieven worden genomen, maar als in de praktijk het dierenleed niet wordt aangepakt omdat er een illegaal circuit ontstaat enzovoort, zijn we niet goed bezig. Het moet juridisch en organisatorisch op punt staan. Op dat punt ben ik het eens.

Ik ben het niet eens met mevrouw Claes wanneer ze zegt dat de beslissing is genomen in functie van één belangengroep. Die indruk heb ik, eerlijk gezegd, niet. Op basis van allerlei wetenschappelijke adviezen, zowel Europese als Belgische, is er gewoon een probleem bij onverdoofd slachten vastgesteld en – ik zeg het er meteen bij – ook bij het reguliere slachten. Slachten moet duidelijk op een betere manier gebeuren om op een zo pijnloze mogelijke manier te doden. Het is onze taak als decreetgever en uw taak als minister om een pijnloze manier van doden te bewerkstelligen.

Ik hoop dat het overleg met de religieuze gemeenschappen inderdaad tot een gedragen standpunt zal leiden. Ik begrijp dat u die data niet wilt prijsgeven. Dat hoeft voor mij ook niet. Ik hoop dat het tot resultaat zal leiden.

Ik leid uit uw antwoord af dat er dit jaar nog een overleg komt. Ik veronderstel dat we dit eind dit jaar, begin volgend jaar opnieuw kunnen agenderen in deze commissie en een stand van zaken aan u vragen.

De voorzitter: De heer Engelbosch heeft het woord.

De heer Jelle Engelbosch (N-VA): Ik vind niet dat we de Europese verordening zomaar naast ons kunnen neerleggen om het risico op clandestiene thuisslachten te vermijden. Als we die toer opgaan, kan ons dat ver leiden.

Ik heb begrepen dat in moslimgemeenschappen in andere landen de elektronarcose wel aanvaard wordt en dat die slachtingen wel als halal worden beschouwd. We moeten daarover met de moslimgemeenschap hier praten. We moeten hun vragen waarom ze dat niet doen. Misschien kunnen de geesten evolueren.

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

De heer Rob Beenders (sp.a): We geven u het voordeel van de twijfel, minister. We wachten af wat het gesprek oplevert. Ik steun mevrouw Claes. Laat de standpunten alstublieft niet afhangen van één partij. Zet iedereen rond de tafel en zorg ervoor dat we snel duidelijkheid krijgen zodat de gemeenschap mee evolueert met de beslissingen die hier genomen worden. Dat kan ervoor zorgen dat de lokale besturen niet in de problemen geraken bij een volgend Offerfeest. U mag dat niet onderschatten. Ik spreek voor Limburg. Het is niet plezant om een schapenkop in de berm te vinden of zelfs in de tuin. We mogen het probleem zeker niet verplaatsen.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Mevrouw Gwenny De Vroe (Open Vld): Ik ben tevreden met het antwoord van de minister.

Ik ben blij dat het overleg dat u beloofd had, gepland is. We zullen dit opvolgen. Zoals de heer Sanctorum zei, moeten we dit eind dit jaar, begin volgend jaar opnieuw op de agenda zetten.

Minister, er moet een serieus gesprek komen met de religieuze gemeenschappen over de alternatieve methoden zoals elektronarcose. We moeten tot een gedragen beslissing komen bij alle betrokkenen, om te vermijden dat er weer meer illegale slachtingen plaatsvinden. We hebben er alle vertrouwen in.

Minister Ben Weyts: Nogmaals, het FAVV heeft uitdrukkelijk mijn toestemming gevraagd, en ik heb die gegeven voor 2014.

Ik weet welke voorbeelden u in gedachten hebt, en inderdaad, sommige tijdelijke slachtvloeren zijn zeer goed als tijdelijke slachtvloeren. Dat is iets anders dan een slachthuis. Ik heb u op de verschillen gewezen. Er zijn nog andere slachtvloeren in Vlaanderen: er zijn er 57. Die zijn niet allemaal toppie. Ik zeg niet dat ze niet kunnen blijven bestaan; ik zeg dat ze moeten opereren conform de Europese verordeningen en regelgeving.

Tot slot, mevrouw Claes en anderen, u zegt door wie ik me laat inspireren en domineren. U maakt mijn intentieproces. Wel, ik heb me laten inspireren door mijn eigen administratie, de administratie van Dierenwelzijn. Die mensen zijn overgekomen van federaal naar Vlaams. Ze hebben jarenlang meegewerkt aan de omzeiling van deze regelgeving. Die mensen hebben nu gezegd dat dat moet stoppen, dat ze willen dat de regelgeving wordt nageleefd. Daardoor heb ik me laten inspireren.

Mevrouw Sonja Claes (CD&V): Minister, ik ben blij dat u vindt dat tijdelijke slachtvloeren kunnen als ze goed gereguleerd zijn. Dat is uiteindelijk onze vraag. Tijdelijke slachtvloeren zijn de enige mogelijkheid om dat op een ordentelijke manier te organiseren. Er zullen inderdaad tijdelijke slachtvloeren zijn die niet volledig in orde zijn, maar ik ben ervan overtuigd dat een goede regelgeving op tijdelijke slachtvloeren mogelijk moet zijn om dat op een degelijke manier te organiseren.

Het FAVV heeft in het verleden altijd gezegd dat de tijdelijke slachtvloeren wel erkende slachtvloeren waren, waardoor daar ritueel geslacht kon worden. Ik vind dat aan die wetgeving eventueel aanpassingen kunnen gebeuren, maar tijdelijke slachtvloeren hoeven op zich niet het probleem te zijn.

Minister, u hebt eerst uitspraken gedaan over onverdoofd slachten. U wou dat niet meer toelaten en dan hebt u beslist. Ik blijf dat geen goede manier van werken vinden. Het is altijd beter om eerst goed te overleggen over alle punten, zeker in een delicate materie zoals deze. Er zijn weinig materies delicaat dan deze. Het debat in andere landen en parlementen toont aan dat dit zeer delicaat is. Ik zou u willen vragen om deze materie met respect voor alle betrokkenen te behandelen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van de heer Jelle Engelbosch tot de heer Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over paardenverwaarlozing en het gebrek aan opvangcapaciteit
– 281 (2014-2015)**

Voorzitter: de heer Bart Nevens

De voorzitter: De heer Engelbosch heeft het woord.

– Mevrouw Tinne Rombouts treedt als waarnemend voorzitter op.

De heer Jelle Engelbosch (N-VA): Minister, jaarlijks neemt het aantal in beslag genomen paarden en zogenaamde paardachtigen toe. In 2010 werden 45 paardachtigen in beslag genomen. Vorig jaar waren het er 68. In het lopende jaar zitten we al aan 102. Wij gaan dit jaar dus helaas naar een verdubbeling.

Omdat de Vlaamse paardensector zich bewust is van de problematiek van paardenverwaarlozing organiseerde de Stichting voor paarden in nood recent een uitgebreide studienamiddag over asielpaarden. Gedurende deze studiedag zoomde de stichting in op de schrijnende taferelen van paardenverwaarlozing en werd naar voren gebracht dat Vlaanderen met een gebrek aan opvangcapaciteit kampt. Hierdoor valt het voor dat paarden niet in beslag genomen kunnen worden. Ik heb van een aantal schrijnende gevallen gehoord.

De problematiek inzake paardenverwaarlozing is voor het beleid geen nieuw gegeven. In 2009 werd het Vlaams Paardenloket opgericht. Twee jaar later, in 2011, richtte dit Vlaams Paardenloket de Stichting voor paarden in nood op. Deze stichting zamelt actief fondsen in voor de officieel erkende opvangcentra, die de door de overheid in beslag genomen paardachtigen opvangen.

Tijdens de vorige legislatuur maakte de voormalige Vlaamse minister van Landbouw 60.000 euro vrij voor fondsenwerving via de stichting. Dit blijkt onvoldoende om het probleem van paardenverwaarlozing structureel aan te pakken. In 2012 kondigde de voormalige Vlaamse minister van Landbouw daarom een actieplan met concrete maatregelen aan. In een parlementair antwoord op een vraag van de heer Demesmaeker werd aangestipt dat Vlaanderen zal inzetten op ondersteuning en omkadering. Met het oog op de toekomst vond de voormalige minister het belangrijk dat er een stappenplan zou komen, met een registratie van de verwaarloosde paarden. Daarbij zouden eveneens concrete normen uitgewerkt moeten worden voor de erkenning van asielen voor opvang van paardachtigen.

In het kader van de paardenverwaarlozingsproblematiek werd in de vorige legislatuur in het decreet betreffende het landbouw- en visserijbeleid in artikel 40 vastgelegd dat de Vlaamse Regering de fokkerij kan organiseren door maximaal 20 procent van de prijzen of winsten uit wedstrijden met paardachtigen te bestemmen voor het behoud, de ontwikkeling en de verbetering van enerzijds de fokkerij, maar anderzijds ook voor de opvang van oude en verwaarloosde paarden.

Minister, hoe bekijkt u de hele situatie van de paardenverwaarlozing? Bent u het ermee eens dat er iets aan moet worden gedaan? Hoe zult u er rekening mee houden in uw beleid? Wilt u initiatieven nemen? In hoeverre kan het artikel 40 van het decreet betreffende het landbouw- en visserijbeleid aangewend worden en een mogelijke oplossing zijn in het kader van deze problematiek?

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Mevrouw Gwenny De Vroe (Open Vld): Voorzitter, de heer Engelbosch haalt hier een zeer belangrijke problematiek aan omdat mensen zich inderdaad vaak mispakken aan hoeveel onderhoud een paard eigenlijk vraagt. Door het overaanbod op de markt zijn de prijzen om een paard aan te kopen vrij laag. Maar het budget dat ze nadien nodig hebben om het paard op een goede manier te onderhouden wordt vaak vergeten.

Ik wil de vraag graag opentrekken. Ik hoor meer alarmerende berichten over het slechte onderhoud van ezels. Ook mensen die ezels in huis nemen, nu ja, niet in huis maar in een weiland of tuin achter hun huis of wat dan ook, vergeten het onderhoud en de kost die het onderhoud van een ezel vraagt. Minister, hebt u cijfers met betrekking tot het aantal verwaarloosde ezels in Vlaanderen? Hoeveel ezels bevinden zich momenteel in asielen? Welke maatregelen zult u nemen om mensen meer te sensibiliseren, opdat ze zich goed zouden bezinnen vooraleer een paard of een ezel aan te schaffen?

In het algemeen wil ik erop aandringen om bij het uitwerken van initiatieven om het probleem van paardenverwaarlozing aan te pakken ook de paardachtigen zoals ezels steeds mee in ogenschouw te willen nemen.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: De situatie verdient absoluut opvolging. Dat bewijzen de cijfers. Er is een duidelijke stijging te zien in het aantal paarden dat in beslag wordt genomen. Voor alle duidelijkheid: er wordt altijd gesproken over paardachtigen. Dat zijn drie categorieën: paarden, pony's en ezels. Het totaal van 102 gaat daarover. Grosso modo gaat het voor 95 procent over paarden en pony's, en maar voor 5 procent over ezels.

Ik was hier net aan het kijken of ik naar aanleiding van de bijkomende vraag wat specifiek kon zijn. Voor 2013 heb ik geen melding van ezels, alleszins niet in de lijst die ik hier heb. Het zou dus uitsluitend over paarden gaan en ook veel over pony's.

Hoe verklaren we nu die stijging? Enerzijds heb je natuurlijk de economische crisis. Anderzijds is er het feit dat klachten over verwaarlozing gemakkelijker hun weg vinden naar de inspectiediensten. Dat is op zich een goede zaak. Daarnaast is er ook het gegeven dat er op enkele plaatsen een groot aantal paarden in beslag is genomen. Dat heeft onmiddellijk de rekening zwaar doen aantikken.

Mevrouw De Vroe, het is waar dat gewone paarden momenteel te goedkoop zijn geworden. Maar de prijs voor het onderhoud is niet veranderd. Je moet er ook voor zorgen dat ze voldoende ruimte hebben om zich te kunnen bewegen. We stellen vast dat mensen dit nogal eens vergeten. Ze focussen enkel op de aankooprijzen en staan niet stil bij de onderhoudskosten.

Het informeren en sensibiliseren van het grote publiek is inderdaad een belangrijke taak. Die rol wordt sinds 2009 opgenomen door het Vlaams Paardenloket. Daarnaast zou ik met betrekking tot de paardenasielen graag willen bekijken of we voorwaarden kunnen opleggen voor de opvang van verwaarloosde paarden, maar dit vergt nog enig onderzoek.

Mijnheer Engelbosch, u vroeg of het nieuwe initiatief, artikel 40 in het decreet betreffende het landbouw- en visserijbeleid, een oplossing biedt. Het artikel biedt natuurlijk geen oplossing als zodanig voor de verwaarlozing. Het verschaft enkel een rechtsgrond om een regeling uit te werken om ervoor te zorgen dat 20 procent van de wedstrijdgelde wordt afgeroomd en dat die middelen kunnen worden ingezet voor verwaarloosde paarden. Mijn collega, de minister van

Landbouw, laat weten dat er voor de uitvoering van die bepaling vooralsnog geen draagvlak is.

De voorzitter: De heer Engelbosch heeft het woord.

De heer Jelle Engelbosch (N-VA): Voorzitter, minister, ik dank u voor het antwoord. Het lijkt me een goede zaak dat de erkenningsvoorwaarden voor asielen eens worden bekeken. Dat ligt in het verlengde van het advies van de Raad voor Dierenwelzijn.

Misschien moet ook het volgende eens worden bekeken. Asielen mogen geen handel worden. We moeten misschien het debat durven te openen over de vraag of de dieren op de een of de andere manier eigendom kunnen blijven van het asiel, ook al worden ze geadopteerd. Dit lijkt me een denkwijze die misschien moet worden gevolgd.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van mevrouw Valerie Taeldeman tot mevrouw Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de energiebeleidsvereenkomst voor energiezuinig bouwen – 241 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Mevrouw Valerie Taeldeman (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, volgens een Europese richtlijn dienen tegen 2021 alle nieuwe gebouwen bijna-energie-neutraal te zijn. Dit jaar, 2014, is het E-peil voor nieuwbouwwoningen 60 en moet in die woningen in een minimumaandeel hernieuwbare energie worden voorzien. Deze energienormen brengen extra kosten met zich mee voor de bouwheer, maar op termijn zijn deze investeringen voordelig, gelet op de impact op de energiefactuur.

Tijdens de vorige legislatuur werd gestart met energiebeleidsvereenkomsten voor energiezuinig bouwen. De financiële sector engageert zich daarbij voor het toekennen van gunstige leningen aan mensen die energievriendelijk bouwen. Als tegenprestatie voor het aanbieden van deze goedkopere leningen, krijgen de banken het BEN-label (bijna-energie-neutraal). Ze krijgen dat label van de Vlaamse overheid en worden vermeld in de communicatie die de Vlaamse overheid voert met betrekking tot energiezuinig bouwen en verbouwen.

Begin 2014 waren er een drietal banken in het systeem gestapt van een energiebeleidsvereenkomst. Een aantal andere banken toonden interesse. Tegen 1 april 2014 zouden Belfius en Triodos Bank, de eerste banken die meedraiden in het systeem, een monitoringrapport bezorgen aan het Vlaams Energieagentschap (VEA). Hierin zou onder andere opgenomen worden hoeveel kredieten in uitvoering zijn van de energiebeleidsvereenkomst en op welke manier over dit systeem gecommuniceerd wordt met de burger.

Minister, ik zou u hier graag een aantal vragen stellen. Hoeveel en welke banken hebben op dit moment een energiebeleidsvereenkomst lopen met de Vlaamse Regering? Voldoet dit aantal aan uw verwachtingen of bent u van mening dat er acties moeten worden ondernomen om bijkomende banken te overtuigen om in te stappen?

Kunt u de belangrijkste bepalingen uit het monitoringrapport van Belfius en Triodos Bank toelichten? Het rapport werd hier immers ingediend in de recessieperiode, en daardoor hebben we er geen feedback over gekregen. Zult u op basis van dit monitoringrapport aanpassingen aanbrengen aan de betreffende energiebeleidsovereenkomst?

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Voorzitter, minister, ik kan me aansluiten bij de vraag van mevrouw Taeldeman. Ik heb wat zitten grasduinen in de vorige parlementaire vragen en in wat in de pers is verschenen, met antwoorden van voormalig minister Van den Bossche.

Dit is een systeem waarbij de overheid een convenant maakt met de bank: als de bank een inspanning doet waar de overheid achter kan staan, dan zal de overheid geen tegemoetkoming doen wat die inspanning betreft, maar zal ze de bank wel mee opnemen in de communicatie. Dat lijkt me ook goed.

Na wat onderzoek bij de drie banken heb ik wel moeten vaststellen dat het naderhand evalueren van de investering door de banken niet altijd eenduidig is. Als het gaat over het plaatsen van driedubbel glas of het vervangen van een ketel, dan vraagt de bank gewoon een factuur. Gaat het over een woning die het beter doet dan het verplichte E-peil, dan heb ik moeten vaststellen dat bepaalde banken niet achteraf een verslag van de EPB-verslaggever (energieprestatie en binnenklimaat) vroegen om te zien of iemand inderdaad een beter E-peil had waardoor hij recht heeft op een korting op de lening. Dat zou dus misschien kunnen uitdraaien op enige concurrentievervalsing tussen banken, omdat de ene bank dit gebruikt, maar toch wat minder controleert dan dat zou moeten. Bepaalde banken zouden dan worden bevoordeeld door het feit dat ze dat label kunnen dragen. Is het dan niet beter dat in dat convenant met de bank wordt overeengekomen dat de bank wel degelijk de bewijsstukken moet opvragen? Dat hoeft niet moeilijk te zijn. Dat kan heel simpel zijn. Men moet immers dat EPB-verslag hebben.

Dat het maar drie banken zijn, is in principe geen probleem. Dat betekent dat de ene bank meer interesse heeft in dat soort producten dan andere banken. Dat is nu precies waarover het gaat in een vrije markt.

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Voorzitter, geachte leden, op dit ogenblik hebben Belfius Bank en Triodos Bank een energiebeleidsovereenkomst met het Vlaamse Gewest lopen. Op het einde van de vorige legislatuur had ING eveneens te kennen gegeven die overeenkomst te willen ondertekenen. Tot op heden heeft ING nog geen concreet voorstel ingediend bij het VEA. ING heeft meegedeeld dat ze al wel intern een onderzoek heeft opgestart, maar dat ze dit door andere prioriteiten nog niet heeft kunnen afronden. ING blijft echter geïnteresseerd. Bij het realiseren van een BEN-woning is de financiering van de initiële meerinvestering momenteel nog een belangrijk aandachtspunt. Ik ben er dan ook van overtuigd dat innovatieve financieringsmechanismen aangewezen zijn en dat de financiële instellingen dan ook hun aanbod zullen moeten afstemmen op de evolutie van bijna-energie neutraal bouwen en verbouwen.

Belfius Bank kent de korting voor energiezuinig bouwen toe indien bij het aangaan van het krediet uit de EPB-voorafberekening blijkt dat de bouwheer de intentie heeft om een BEN-woning te bouwen. De kredietnemer moet binnen het jaar na de volledige opname van het krediet aan de hand van de EPB-aangifte bewijzen dat het E-peil lager dan 30 is. Indien de nieuw gebouwde woning daar niet aan voldoet, wordt de korting ingetrokken. De voorwaardelijke korting wordt

contractueel vastgelegd in de kredietovereenkomsten en wordt toegekend op het volledige kredietbedrag voor de bouw, dus exclusief de grond, en gedurende de volledige duurtijd van het krediet. De hoogte van de korting ligt vast voor de volledige duur van het krediet en wordt gepubliceerd op het tarievenblad.

Afhankelijk van de marktomstandigheden en de kredietpolitiek kan de korting wijzigen. In 2013 bleef de korting het hele jaar behouden op 0,25 procent. Naast het rentevoordeel is er ook de mogelijkheid van een hoger kredietbedrag zonder rentetoeslag, en wordt bij de terugbetalingscapaciteit rekening gehouden met de voordelen van energiezuinig bouwen.

Belfius Bank communiceert over dit voordeel via haar website, de folder Belfius Woonkredieten, de leaflet Woonkrediet voor Energiezuinig Bouwen en de prospectus Woonkredieten.

In 2013 werden vanaf de lancering op 26 februari 101 woonkredieten voor energiezuinig bouwen in Vlaanderen afgesloten. Deze realisatie beantwoordt aan de vooropgestelde verwachting. Het gemiddelde kredietbedrag bedroeg ongeveer 180.000 euro, wat overeenstemt met het algemene gemiddelde bedrag voor een bouwcrediet.

Triodos Bank biedt hypothecaire leningen met als doel het bouwen, het ingrijpend verbouwen, het kopen en renoveren tot een energiezuinige woning, alsook de herfinanciering van leningen die met voornoemd doel werden aangegaan. Het bereikte energieprestatieniveau zal door de kredietnemer slechts kunnen worden bewezen door het voorleggen van een energiecertificaat of enig andersgenoemd document dat daartoe door de bevoegde gewestelijke overheid wordt voorgeschreven en gereguleerd. Momenteel is dit het EPB-certificaat. Het aanbod bij Triodos Bank is eenvoudig, transparant en moedigt een zo groot mogelijke energiebesparing aan. Hoe energiezuiniger de woning, hoe gunstiger de rentevoet.

De productie in het kader van de uitvoering van de energiebeleidsovereenkomst vertegenwoordigt qua aantal dossiers 9 procent van de totale productie in 2013, en 14,5 procent qua bedrag. 2013 was nog een overgangperiode voor Triodos Bank wat hypothecaire leningen betreft. De beslissing was genomen om actiever zijn op dat gebied, maar zowel het kredietaanbod en het kredietbeleid als de werkorganisatie moesten daartoe eerst grondig worden aangepast. Sinds februari 2014 heeft Triodos Bank een nieuw hypothecair kredietaanbod gelanceerd. De productievoorzichten voor 2014 en later zijn gevoelig hoger.

Op basis van de monitoringrapporten zullen er geen aanpassingen worden aangebracht in de betreffende energiebeleidsovereenkomsten.

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Mevrouw Valerie Taeldeman (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik had ook een vraag over dat monitorrapport. Kan dat aan ons worden bezorgd? Dat is een document dat uiteindelijk aan het VEA is bezorgd.

Minister, in het regeerakkoord staat dat in overleg met alle stakeholders er een evaluatie van EPB zal gebeuren en zal worden nagegaan of die EPB-eisen nog in overeenstemming zijn met de kostenoptimale niveaus. Wanneer zal dat overleg plaatsvinden?

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Het probleem zit vaak ook in de onvoldoende technische kennis van de bank om het dossier te evalueren na de eindfase van de bouw. Ik heb moeten vaststellen dat men hiervoor een EPB-

verslag gebruikt. Minister, u mag het mij niet kwalijk nemen – u weet dat ik uit de sector kom –, maar een EPB-verslag voor eenzelfde woning kan op twee of drie manieren worden opgesteld zodat men een ander E-peil krijgt. Ik weet dat er niet altijd koosjer wordt gehandeld. De woning moet bijvoorbeeld een E30-peil hebben, maar men heeft maar een E29-peil. Men plaatst dan nog een zonnecollector bij en plaatst wat minder isolatie enzovoort.

De vraag is dan of het niet eerder een commerciële benadering van de bank is om mensen aan te trekken voor een goedkopere lening – men krijgt een goedkopere lening als de woning een bepaald E-peil heeft – want er is geen controle of het correct is gebeurd. Het FAVV zou zo'n monitoringrapport kunnen controleren om na te gaan of de eisen van de Vlaamse overheid zijn ingevuld.

Nogmaals, ik kan een EPB-berekening doen voor eender welk gebouw, op tien verschillende manieren, en ik krijg zo tien verschillende EPB's.

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Op basis van de monitoringrapporten zullen er op dit moment geen aanpassingen worden aangebracht in de betreffende energiebeleidsvereenkomsten.

Het is inderdaad zo dat er op dit moment nog maar twee banken zijn, maar hoe meer banken, hoe liever. We gaan zeker overleggen met andere banken omdat dit voor een deel de manier is om de voorfinanciering om tot meer energie-efficiëntie te komen, te vergemakkelijken. Dus hoe meer banken dat aanbieden, hoe liever ik het heb.

We kennen inderdaad het pijnpunt van de certificaten. Iedereen die van dichtbij of veraf met de sector te maken heeft, weet dat er grote niveauverschillen in het verslag zijn. Het niveauverschil kan ook bepalend zijn of je de doelstelling haalt of niet. De evaluatie is gebeurd en geeft dit ook aan. We zijn al bezig met overleg om na te gaan hoe we de kwaliteit van de mensen die de EPB-verslagen moeten maken, kunnen verhogen. Op een bepaald moment is de wetgeving er gekomen en was er nood aan heel veel mensen om die rapporten te maken. Vanwege de tijdsdruk is toen de kwaliteit onvoldoende in de gaten gehouden. Voor mij is dat een belangrijk punt want men kan maar geloofwaardig zijn op het gebied van energie-efficiëntie als de basis van die efficiëntie – het rapport – goed is. Als de kwaliteit van het rapport niet goed is, is de norm – E15, E30, E60 – eigenlijk irrelevant. Het is een van mijn prioriteiten om het niveau omhoog te krijgen. Voor eenzelfde woning kan men verschillen hebben die onaanvaardbaar zijn buiten de statistische marge.

Het overleg met de stakeholders, zoals het in het regeerakkoord staat, is opgestart, maar zal pas goed op gang komen begin 2015.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.